

**SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁAŃ MERYTORYCZNYCH
2023**

**Lambda
Warszawa**

Naszą misją jest tworzenie przestrzeni do budowania pozytywnej tożsamości społeczności LGBTQIAP oraz niesienie niezależnej, profesjonalnej i eksperckiej pomocy w sytuacjach trudnych i kryzysowych.

WSTĘP

Rok 2023 był kolejnym okresem niezwykłych wyzwań i osiągnięć dla Lambdy Warszawa, kontynuując tym samym naszą misję wspierania społeczności LGBTQIAP oraz osób uchodźczych. Po wyjątkowo trudnym 2022 roku, w którym nasza organizacja stanęła w obliczu skali kryzysu związanego z wojną na Ukrainie, rok 2023 przyniósł nowe inicjatywy, działania pomocowe oraz projekty kulturalne.

OBSZARY DZIAŁANIA

I. Działalność pomocowa skierowana do osób niecisheteronormatywnych

Telefon Zaufania

Telefon Zaufania dla osób LGBTQIAP i ich bliskich działa w Lambdzie Warszawa od 1995 r. Od początku funkcjonuje pod niezmiennym numerem: 22 628 52 22. Osoby odbierające telefon udzielają wsparcia od poniedziałku do piątku w godzinach 18.00-21.00. Poprzez Telefon Zaufania zgłaszają się do nas osoby, które m.in. chcą porozmawiać o własnej orientacji psychoseksualnej i tożsamości płciowej; odkrywaniu swojej seksualności (pierwsze kroki w społeczności LGBTQIAP, problemy z identyfikacją); przemocy fizycznej i psychicznej ze względu na tożsamość płciową i/lub seksualną; kwestiach samoakceptacji i coming outu; relacjach w związkach; samotności; kwestiach zdrowotnych; dylematach pogodzenia wiary/religii z orientacją seksualną; kwestiach dotyczących diagnostyki transpłciowości. W marcu 2022 uruchomiliśmy dyżury w języku ukraińskim/rosyjskim – odbywają się one w dni robocze, w godzinach 14.00-16.00 natomiast przez ograniczenia finansowe musieliśmy zrezygnować w 2023 roku z tej części projektu. Dyżurowaliśmy również w te soboty i w niedziele, kiedy w poszczególnych miastach odbywały się Marsze Równości.

W ciągu całego roku 2023 otrzymaliśmy łącznie 1034 telefonów; średnio było to 86 rozmów miesięcznie w ciągu 261 dyżurów. Dodatkowo, otrzymaliśmy i odpowiedzieliśmy na kilkaset e-maili dotyczących pomocy i wsparcia (alternatywna możliwość dla osób dzwoniących).

Poradnictwo psychologiczne

W ramach realizowanych projektów i naszej statutowej działalności zrealizowaliśmy prawie 3500 godzin poradnictwa psychologicznego realizowanego przez nasz zespół psychoterapeutyczny.

Poradnictwo prawne

W Lambdzie Warszawa każda osoba należąca do społeczności osób LGBTQIAP może uzyskać pomoc prawną, w każdej sprawie. Pomagamy osobom transpłciowym w postępowaniach o ustalenie płci, doradzamy co zrobić w sprawach o dyskryminację w miejscu pracy, idziemy z wami na komendę zawiadomić o przestępstwie i w wielu innych sprawach. Nasza Grupa Prawna jest dostępna mailowo, telefonicznie i na konsultacjach osobistych w siedzibie Lambdy.

Zrealizowaliśmy około 500 godzin poradnictwa prawnego dzięki współpracy z Karoliną Gierdal.

Grupy wsparcia i spotkaniowe

W 2023 roku w siedzibie Lambdy Warszawa regularnie spotykały się następujące grupy:

- seniorska,
- studencka,
- Wiara i Tęcza,
- BI+,
- AA,
- prawna,
- ukraińska,
- grupa dla rodziców.

Centrum Wsparcia dla osób z doświadczeniem uchodźstwa

W styczniu 2023 roku dzięki grantowi Oxfam udało nam się otworzyć centrum szkoleniowe manicure dla osób uchodźczych ze społeczności LGBTQIAP+, tzw. „Fabrykę Paznokci”. Miejsce mieszczące się na ul. Zgoda 5 nie tylko służyło jako miejsce, w którym odbywały się szkolenia, ale z czasem przemieniło się w Centrum Wsparcia, które było odwiedzane przez queerowe osoby uchodźcze, ale także przez lokalną społeczność LGBTQIAP+.

Centrum Wsparcia oferuje liczne atrakcje – poza nauką języka polskiego prowadzone są liczne warsztaty, zarówno kreatywne (malowanie na szkle, robienie biżuterii, etc.), jak i rozwojowe – dzięki grantowi AGEE we współpracy z Oram kilka razy w miesiącu prowadzone są zajęcia dla osób kobiecych z umiejętności zawodowych. Podczas spotkań osoby uczą się pisać CV oraz list motywacyjny, dowiadują się, jaką umowę podpisać z pracodawcą, a poza tym są motywowane do szukania pracy w profesji zgodnie z ich wykształceniem.

W Centrum Wsparcia dla osób uczestniczących dostępny jest telewizor z dostępem do filmów z napisami w j. ukraińskim i rosyjskim, osoby mają także możliwość grać w planszówki, piłkarzyki albo spędzić czas w towarzystwie innych osób uchodźczych LGBTQIAP+, w bezpiecznym miejscu. W ramach Centrum prowadzone są również zajęcia sportowe – przeważnie na zewnątrz (piłka nożna w parku, basen).

W 2023 roku Centrum Wsparcia odwiedziło ponad 500 osób LGBTQIAP+ - zarówno uchodźczych, jak i z lokalnej społeczności.

Hostel Interwencyjny

Projekt Hostelu Interwencyjnego (projekt miejski „Prowadzenie mieszkań treningowych dla osób LGBTQIAP znajdujących się w kryzysie bezdomności”) realizujemy po raz drugi. Swoją pierwszą odsłonę miał w latach 2015-2016 (dzięki wsparciu Fundacji Batorego). Po raz drugi Hostel uruchomiliśmy we wrześniu 2021 roku, projekt trwał do końca 2023 roku.

Projekt mieszkań treningowych polegający na stworzeniu miejsc zakwaterowania osobom LGBTQIAP zagrożonym lub doświadczającym przemocy ze względu na orientację seksualną i/lub tożsamość płciową, w wyniku czego są zmuszone do opuszczenia miejsca dotychczasowego pobytu zakłada zarówno samo stworzenie bezpiecznego dachu nad głową (w naszym Hostelu może przebywać 10 – 12 osób), jak i podjęcie szeregu działań o charakterze aktywizującym i wspierającym osoby LGBTQIAP w kryzysie bezdomności. Wszystkie formy wsparcia i umiejętności z nich korzystanie stwarzają szansę na pokonanie sytuacji kryzysowej i usamodzielnienie.

Osobom, przebywającym w Hostelu oferujemy poradnictwo psychologiczne, wsparcie prawne, poradnictwo socjalne, prace warsztatowe, wsparcie wychowawcze oraz konsultacje z terapeutą uzależnień.

W roku 2023 do Hostelu zostało przyjętych 27 osób.

Przyjęcie osób do Hostelu odbywa się dwustopniowo. W pierwszym etapie wypełniany jest formularz na stronie internetowej Lambdy Warszawa, w drugim – rozmowa z osobami koordynującymi Hostel – podczas której zapada ostateczna decyzja o przyjęciu lub nie do Hostelu.

Należy pamiętać, iż Hostel przeznaczony jest dla osób nieheteronormatywnych i/lub niecisnormatywnych w kryzysie bezdomności, nie jest zaś ośrodkiem leczniczym. Nie mając możliwości ani uprawnień do zajmowania się sprawami medycznymi jesteśmy zmuszeni odmawiać przyjęcia do Hostelu osób wymagających specjalistycznego leczenia medycznego.

II. Działania kulturalne

QueerMuzeum

Wiosną 2022 roku podjęliśmy starania w celu uruchomienia pierwszej w Polsce jednostki muzealno-badawczej poświęconej historii polskiej społeczności osób nieheteronormatywnych. Od Miasta Stołecznego Warszawy wynajęliśmy stuczterdziestometrowy, dwupoziomowy lokal znajdujący się przy ulicy Marszałkowskiej. W październiku 2022 roku – podczas obchodów 25-lecia Lambdy Warszawa – ogłosiliśmy powstanie Muzeum. Przez cały 2023 rok trwały prace remontowo-budowlane – zakończyliśmy pierwszy etap adaptacji wnętrza.

Pod koniec 2023 roku powołaliśmy Radę Programową QueerMuzeum. Do Rady weszły następujące osoby:

Szymon Adamczak – artysta, pisarz i dramaturg, pracujący na styku teatru, działań performatywnych i społecznych,

Wiktor Dynarski - działacz organizacji pozarządowych, kierujący - w początkach istnienia organizacji - Zarządem Fundacji Trans-Fuzja,

Anna Dżabagina – doktora, historyczka literatury, absolwentka Wydziału Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego. Na Uniwersytecie Otwartym UW prowadzi kurs „Queerowa historia literatury kobiet”,

Jakub Gawkowski – muzealnik, historyk sztuki, kurator wystaw. Absolwent Wydziału Historii Uniwersytetu Środkowoeuropejskiego w Budapeszcie,

Adriana Kapała – historyczka i archiwistka, absolwentka Gender Studies w Instytucie Badań Literackich PAN. Doktorantka UMK w Toruniu. Od 2020 roku koordynatorka szkoleń i edukacji w Centrum Archiwistyki Społecznej,

Piotr Laskowski – profesor UW, historyk idei, nauczyciel akademicki w ISNS UW, współtwórca i kierownik Pracowni Badań nad Historią i Tożsamościami LGBT+ przy ISNS UW,

Joanna Ostrowska – historyczka, krytyczka filmowa. Doktora nauk humanistycznych w zakresie historii. Za książkę „Oni. Homoseksualiści w czasie II wojny światowej” w 2022 roku otrzymała nagrodę „NIKE” czytelników i czytelniczek,

Grzegorz Piątek - architekt, krytyk i historyk architektury, w latach 2005–2011 redaktor miesięcznika „Architektura-Murator”, w latach 2011–2019 członek zarządu Fundacji Centrum Architektury, laureat Paszportu Polityki w kategorii literatura za rok 2022, laureat nagrody „Nike” czytelników za rok 2023,

Magda Staroszczyk – kulturoznawczyni, artystka i aktywistka. Prowadzi badania dotyczące doświadczeń kobiet nieheteronormatywnych w czasie PRL i transformacji ustrojowej. W latach 2018-2019 członkini projektu badawczego CRUSEV – CRUISING THE SEVENTIES. Pracuje jako kuratorka w Muzeum Woli, gdzie tworzyła wystawę „Kim Lee. Królowa Warszawy”,

Wojciech Śmieja – historyk literatury, profesor Uniwersytetu Śląskiego. Zajmuje się głównie prozą polską XX i XXI wieku. Bada literaturę w kontekście dyskursów płciowej i seksualnej (nie)normatywności,

Krzysztof Tomasiak – publicysta i biografista, działacz LGBT, członek Krytyki Politycznej. Redaktor dwumiesięcznika „Replika”. Publikuje w Zadrze, Nowych Książkach, na portalu „Inna strona”. W Tok FM współprowadzi audycję „Lepiej późno niż wcale”,

Paweł Żukowski – artysta i aktywista. W swojej praktyce artystycznej łączy działania polityczne i gesty artystyczne. Zajmuje się archiwistyką związaną z epidemią AIDS („Archiwa Niezgody”).

QueerMuzeum otworzymy w 2024 roku.

Integralną częścią prac archiwistyczno-muzealnych jest prowadzone przez Lambdę Warszawa archiwum cyfrowe – www.queerstoria.pl. Na jego stronach zamieszczonych jest obecnie ponad 10.000 stron skanów – w tym wszystkie polskie czasopisma LGBT z lat 1983 – 1996.

Koalicja Miast Maszerujących

Lambda Warszawa wsparła zawiązanie się Koalicji Miast Maszerujących, powstałej w październiku 2021 r. Projekt, który stworzyła warszawska Parada Równości, realizowany był przy organizacyjnym i formalnym wsparciu naszego Stowarzyszenia

Koalicja zrzeszała w 2023 roku ponad 30 miast całej Polski. Projekt, realizowany w latach 2021-2023 skupiał się na wsparciu aktywności w regionach: superwizji grupowych, poradnictwa prawnego, szkoleń z zakresu organizacji wydarzeń, zarządzania wolontariatem i wypalenia aktywistycznego, oraz – co oczywiste – wspieraniu lokalnych Marszy Równości.

Warsaw QueerWeek

W styczniu 2023 roku zaczęliśmy przygotowania do pierwszej edycji największego festiwalu różnorodności w Polsce – Warsaw QueerWeek, który odbył się w dn. 9.-17.6.2023 r.

Warsaw QueerWeek to cykl wydarzeń o charakterze społecznym i prospołecznym, które są poświęcone m.in. sytuacji osób LGBT+. Do udziału w nich zapraszamy wszystkie osoby mieszkające w Warszawie, jak i osoby spoza stolicy – chcemy wspólnie spotykać się i rozmawiać. Wydarzenie adresujemy do każdej i każdego, a udział w nim jest darmowy. Naszym celem jest zgromadzenie różnych osób, które łączy umiłowanie dla wartości takich jak równość, tolerancja i otwartość. Dlatego też w ramach Warsaw QueerWeek udało nam się zorganizować bardzo różnorodne wydarzenia:

- **Prawo i jego przepisy** – panel o równości małżeńskiej, Wykład o wprowadzeniu równości małżeńskiej w Kanadzie (wykład zorganizowany przez Ambasadę Kanady w Warszawie), sytuacja prawna osób transpłciowych w Polsce i na świecie, "virtual guest speaker" (zaproszona przez Ambasadę USA w Warszawie)
- **Zdrowie** – Panel o HIV, testy na STD, kurs pierwszej pomocy, promocja bezpiecznych zachowań seksualnych
- **Literatura** – 5 spotkań autorskich w formie Q&A, panele i promocja literatury
- **Teatr i Kino** – kino plenerowe we współpracy z LGBT+ Film Festival i Kinoteką, czytanie performatywne przy współpracy z TR Warszawa
- **Muzyka** – koncerty niszowych artystów w Barze Studio
- **Muzeum** – promocja QueerMuzeum, współpraca przy wystawie „Kim Lee. Królowa Warszawy” z Muzeum na Woli
- **Wspólnota** – gra miejska, marsze w innych miastach, jak tworzyć społeczność

- **Osoby seniorskie i młodzież** – spotkania integracyjne, panel o osobach seniorskich LGBT+, międzypokoleniowe panele dyskusyjne, warsztaty, promocja Grupy Seniorskiej, która spotyka się w siedzibie naszego stowarzyszenia
- **Historia i teraźniejszość** – wykład o warszawskim ruchu LGBT+, panel o osobach LGBT+ w miejscu pracy, historia ruchu LGBT+ w krajach sąsiedzkich, "Nieheteronormatywne Kobiety Sukcesu" - panel
- **Sport** – spotkanie na temat wykluczenia w sporcie, turniej siatkówki
- **Ekologia** – jak dbać o środowisko, „odpowiedzialność ubrań”, "Zielone Miasto" – panel

Ubiegłoroczna edycja odbyła się pod Patronatem Honorowym Prezydenta m.st. Warszawy Rafała Trzaskowskiego oraz licznych Ambasad (USA – Wice Ambasador otwierał Warsaw QueerWeek, Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii, Królestwa Niderlandów, Norwegii, Kanady i Francji) oraz Instytutu Francuskiego i British Council.

W ciągu 9 dni odbyły się 62 wydarzenia, w centrum Warszawy, głównie w okolicach Baru Studio.

Warsaw QueerWeek to inicjatywa Stowarzyszenia Lambda Warszawa, przy współpracy z UniPride. Wydarzenia zostały sfinansowane dzięki darowizną celowym dokonanych przez Oxfam, J.P. Morgan, Citi Bank, Linklaters oraz HIAS.

W 2024 roku planowana jest II edycja, w dn. 7.-15.6.2024.

III. Obecność Stowarzyszenia Lambda Warszawa w przestrzeni publicznej

Szkolenia i warsztaty

Rok 2023 był również przełomowy pod względem szkoleń. Udało nam się dotrzeć do licznych korporacji, które od ubiegłego roku regularnie korzystają z naszych usług.

Zawarliśmy i kontynuowaliśmy partnerstwa z takimi firmami, jak:

- Standard Chartered,
- JP Morgan Chase,
- PWC,
- Linklaters,
- TK Maxx,
- Citi Bank,
- Google,
- Societe Generale.

Stało się to dzięki poszerzeniu oferty szkoleniowej, która trafiła do licznych firm i wzbudziła ogromne zainteresowanie.

Obecnie oferujemy następujące szkolenia:

- Co się kryje pod akronimem LGBTQIA+?
- Język inkluzywny – jak mówić, żeby nie wykluczać?
- Inkluzywna firma – jak tworzyć bezpieczne miejsce pracy?
- Osoby trans i niebinarne
- Wykluczeni wśród wykluczonych – o niewidocznych orientacjach i tożsamościach
- Inkluzywny HR
- Sytuacja prawna osób LGBTQIA+ w Polsce
- Sytuacja prawna osób LGBTQIA+ w Polsce vs na świecie
- Historia ruchu LGBTQIA+ w Polsce
- Historia ruchu LGBTQIA+ na świecie
- Queerowa sztuka
- Queerowa kultura
- Flagi ruchu LGBTQIA+
- Różnorodność w społeczności LGBTQIA+

Poza tym przygotowujemy szkolenia wedle potrzeb klienta, n.p. w marcu 2023 r. przeprowadziliśmy dla JP Morgan Chase 3-godzinne szkolenie pt. „Queer Women’s History Month”.

Szkolenia i warsztaty realizowane są w ramach działalności odpłatnej lub wolontariackiej.

IV. Pozyskiwanie finansów

Działania fundrisingowe skupiały się na zbiórkach prowadzonych na Facebooku oraz pozyskiwaniu darowizn od firm, instytucji krajowych i międzynarodowych, a także – jak co roku – kampanii 1,5%.

Dzięki pracy zespołu zajmującego się pozyskiwaniem funduszy osiągnęliśmy wymierne rezultaty

- poziom darowizn wyniósł rekordową kwotę:

Darowizny od osób fizycznych: 110 007,40

Darowizny od osób prawnych: 206 743,58

- w ramach akcji 1,5% otrzymaliśmy 148 784,50 zł.

- pozostałe wpływy – z dotacji i projektów – osiągnęły poziom 2 572 566,67 PLN.

Należy zaznaczyć, iż tak duży wzrost darowizn przekazanych Lambda Warszawa jest ściśle skorelowany z naszymi działaniami, które podjęliśmy w związku z wybuchem wojny i przyjazdem ukraińskich uchodźców i uchodźczyń. Z ogromnym odzewem spotkał się nasz apel o wsparcie tworzonego przez nas Centrum Wsparcia w 2022 roku. W roku 2023 zainteresowanie i środki finansowe pozyskiwane na ten cel pozwoliły nam kontynuować projekt Centrum Wsparcia dla osób z doświadczeniem uchodźstwa.

Wykaz krajowych grantów realizowanych w 2023 roku

Nazwa	Donator	Cel projektu	Wysokość dotacji	Numer dotacji/umowy
„Razem przeciwko dyskryminacji. Poradnictwo dla grup szczególnie zagrożonych dyskryminacją”	Centrum Komunikacji Społecznej – Urząd Miasta Stołecznego Warszawy	Poradnictwo prawne i psychologiczne dla społeczności LGBT+	79 600,00 PLN	CKS-RTR-BWN/X/3/3/14/2/2023/NGO
„Wsparcie psychologiczne i prawne dla społeczności LGBT+”	Europejski Obszar Gospodarczy - Program Aktywni Obywatele/Projekt tematyczny (instytucja wdrażająca: Fundacja im. Stefana Batorego)	Wsparcie psychologiczne i prawne dla społeczności LGBT+	Dotacja wpłynęła w roku 2022 Grant ogółem: 70 100,00 EUR,	K2d/0548
„Koalicja Miast Maszerujących po równość”	Europejski Obszar Gospodarczy – Aktywni Obywatele – Fundusz Krajowy/Projekt sektorowy (instytucja wdrażająca: FAO)	Zawiązanie koalicji organizacji marszowych z terenu całego kraju, rozwój ruchu marszowego.	160 673,00 PLN (wpłynęło w roku 2023) Grant ogółem: 134500,00 EUR Na lata 2021-2023	S1/0529
Biwak integracyjny	Fundacja im. Stefana Batorego	Warsztaty animatorskie, ćwiczenia z	59750,00 PLN	Umowa zgodnie z wnioskiem nr 404/2023

dla osób uchodźczych		pracy w organizacjach pozarządowych. Biwak skierowany jest do osób, które swoją przyszłość wiążą z działalnością społeczną.		
„Prowadzenie mieszkań treningowych do osób LGBT+ zagrożonych kryzysem bezdomności”	Biuro Pomocy i Projektów Społecznych – Urząd Miasta Stołecznego Warszawy	Hostel Interwencyjny	255 500,00 PLN (na rok 2023) Wkład finansowy własny – 47098,09 PLN (w roku 2023)	UMIA/B/VI/3/10/138/2021-2023
Pomoc terapeutyczna dla kobiet nieheteronormatywnych	Centrum Komunikacji Społecznej – Urząd Miasta Stołecznego Warszawy	Krótkoterminowe wsparcie psychologiczne dla kobiet nieheteronormatywnych	10000,00 PLN	CKS-RT PRO/B/X/3/3/149/47/2023/NGO
Zrób test na HIV	Instytutu Praw Pacjenta i Edukacji Zdrowotnej	Kampania informacyjna w języku polskim i ukraińskim mająca na celu zachęcenie do zrobienia darmowego testu HIV/AIDS w punktach konsultacyjnych w 7 największych miastach w Polsce.	13430,00 PLN na rok 2023	Umowa dotacyjna z dnia 16.11.2022

Nazwa	Donator	Cel projektu	Wysokość dotacji	Numer dotacji/umowy
Safe working space for queer Ukrainian refugees	OXFAM	Zapewnienie bezpiecznego miejsca integracji i rozwoju dla osób z doświadczeniem uchodźstwa	819888,00	Umowa z dnia 24.05.2023
Purposes of economic empowerment of displaced LGBTIQ Ukrainians in Poland	ORAM	Podniesienie kwalifikacji zawodowych osób z doświadczeniem uchodźstwa identyfikujących się jako kobiety.	70327,00	Umowa z dn. 22.08.2023
Complex Coordination of the Help center for LGBTQIA Refugees	HIAS	Wynagrodzenia osób pracujących w Centrum Wsparcia dla osób uchodźczych LGBTQIAP z Ukrainy.	420899,00	Umowa z dnia 23.03.2023
Support for LGBTQIAP persons fleeing Ukraine	IOM	Zapewnienie krótkoterminowego zakwaterowania dla osób z doświadczeniem uchodźstwa w Warszawie.	572657,00	DP.2701.PL10.D3.16.001
Utrzymanie Telefonu Zaufania	TK MAX	Telefon zaufania	72444,00	1162073 (umowa z dn. 15.05.2023)

V. Władze Stowarzyszenia Lambda Warszawa

Zarząd:

Krzysztof Kliszczyński- Przewodniczący Zarządu

Miłosz Przepiórkowski- Zastępca Przewodniczącego Zarządu

Paweł Mamzer- Sekretarz Zarządu

Justyna Karpińska- Członkini Zarządu

Komisja Rewizyjna:

Yga Kostrzewa- Członkini Komisji Rewizyjnej

Maciej Kępka- Członek Komisji Rewizyjnej

Maja Szymańska- Członkini Komisji Rewizyjnej